DOMSTOLENS DOM (Anden Afdeling)

15. december 2005 *

I sag C-344/03,

angående et traktatbrudssøgsmål i henhold til artikel 226 EF, anlagt den 1. august 2003,

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved G. Valero Jordana og P. Aalto, som befuldmægtigede, og med valgt adresse i Luxembourg,

sagsøger,

mod

Republikken Finland ved T. Pynnä, som befuldmægtiget, og med valgt adresse i Luxembourg,

sagsøgt,

* Processprog: finsk.

har

DOMSTOLEN (Anden Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, C.W.A. Timmermans, og dommerne C. Gulmann (refererende dommer), R. Schintgen, G. Arestis og J. Klučka,

generaladvokat: D. Ruiz-Jarabo Colomer
justitssekretær: fuldmægtig K. Sztranc,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 22. september 2005,

og idet Domstolen efter at have hørt generaladvokaten har besluttet, at sagen skal pådømmes uden forslag til afgørelse,

afsagt følgende

Dom

1 Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber har i stævningen nedlagt påstand om, at det fastslås, at Republikken Finland har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til Rådets direktiv 79/409/EØF af 2. april 1979 om beskyttelse af vilde fugle (EFT L 103, s. 1), som ændret ved akten vedrørende vilkårene for Republikken Østrigs, Republikken Finlands og Kongeriget Sveriges tiltrædelse og tilpasningerne af de traktater, der danner grundlag for Den Europæiske Union (EFT 1994 C 241, s. 21, og

EFT 1995 L 1, s. 1, herefter »direktivet«), idet den ikke anvender den i direktivets artikel 9, stk. 1, tilladte undtagelse i overensstemmelse med de i denne bestemmelse fastsatte kriterier, og idet Finland ikke har godtgjort, at de i samme bestemmelse fastsatte betingelser for at tillade en sådan undtagelse var opfyldt inden for rammerne af forårsjagten på vandfugle på det finske fastland og i regionen Åland, navnlig hvad angår anvendelsen af kriterierne om, at der ikke findes »nogen anden tilfredsstillende løsning«, og om »mindre mængder«, navnlig for arterne edderfugl (Somateria mollissima), hvinand (Bucephala clangula), toppet skallesluger (Mergus serrator), stor skallesluger (Mergus merganser), fløjlsand (Melanitta fusca) og troldand (Aythya fuligula).

Retsforskrifter

Fællesskabsbestemmelser

2 Direktivets artikel 7 bestemmer:

»1. De i bilag II nævnte arter kan under hensyn til bestandens størrelse samt arternes geografiske udbredelse og formeringsevne inden for Fællesskabet som helhed jages i overensstemmelse med den nationale lovgivning. Medlemsstaterne påser, at jagten på disse arter ikke er i strid med de beskyttelsesforanstaltninger, der er truffet i arternes udbredelsesområder.

2. De i bilag II/1 nævnte arter kan jages i det geografiske sø- og landområde, hvor dette direktiv finder anvendelse.

3. De i bilag II/2 nævnte arter kan kun jages i de medlemsstater, hvorunder de er angivet.

4. Medlemsstaterne sikrer sig, at jagt, herunder i givet fald falkejagt, således som den skal finde sted i henhold til de i medlemslandene gældende jagtbestemmelser, udøves i overensstemmelse med princippet om en fornuftig udnyttelse og en økologisk afbalanceret regulering af de pågældende fuglearter, samt at jagtudøvelsen er forenelig med de bestemmelser, der følger af artikel 2, med hensyn til bestandene af disse arter og særlig af trækkende arter. De drager især omsorg for, at de arter, som omfattes af jagtlovgivningen, hverken jages i redetiden eller i de forskellige faser af yngletiden. Når det drejer sig om trækkende arter, påser de ganske særligt, at de arter, der omfattes af jagtlovgivningen, ikke jages i yngletiden og under deres træk til redebygningsstedet. Medlemsstaterne tilsender Kommissionen alle formålstjenlige oplysninger om den praktiske gennemførelse af deres jagtlovgivning.«

3 Direktivets artikel 9, stk. 1, bestemmer

»Medlemsstaterne kan af nedenstående grunde fravige artikel 5, 6, 7 og 8, såfremt der ikke findes nogen anden tilfredsstillende løsning:

[...]

c) for på strengt kontrollerede betingelser at tillade selektiv indfangning, besiddelse eller enhver anden fornuftig anvendelse af bestemte fuglearter i mindre mængder.«

4 Ifølge direktivets artikel 16, stk. 1, nedsættes der med henblik på at tilpasse visse dele af direktivet til den tekniske og videnskabelige udvikling et udvalg for tilpasning til den tekniske og videnskabelige udvikling, der sammensættes af repræsentanter for medlemsstaterne, og hvis formandskab varetages af en repræsentant for Kommissionen. Det i henhold til direktivets artikel 16 nedsatte udvalg for tilpasning til den tekniske og videnskabelige udvikling benævnes ORNIS-udvalget.

5 Direktivets bilag II nævner bl.a. edderfugl, hvinand, toppet skallesluger, stor skallesluger, fløjlsand, troldand og havlit (Clangula hyemalis).

Nationale bestemmelser

Det finske fastland

6 Artikel 24 i dekret nr. 666 af 12. juli 1993 om jagt, som ændret ved dekret nr. 869 af 27. november 1998 (herefter »jagtdekretet«), fastsætter følgende datoer for jagtens afslutning:

»Datoer for jagtens afslutning

Vildt beskyttes som følger:

[...]

13) [...] hvinand, [...] edderfugl af hunkøn samt årets unger: fra den 1. januar til den 20. august klokken 12

14) edderfugl af hankøn fra den 1. januar til den 31. maj

15) havlit, toppet skallesluger og stor skallesluger fra den 1. januar til den 31. august.«

7 Jagtdekretets artikel 29 fastsætter følgende undtagelser til datoerne for jagtens afslutning:

»Forårsjagt på visse vandfuglearter:

I mangel af nogen anden tilfredsstillende løsning, og såfremt jagten ikke er til fare for bevarelsen af et gunstigt beskyttelsesniveau, kan personer, som har sædvanlig bopæl i kystkommunerne på jagtdistriktsområdet i provinserne Uusimaa, Varsanais-Suomi og Satakunta, uanset de i artikel 24, stk. 1, anførte datoer for jagtens afslutning, jage mindre mængder af havlit og edderfugle, hvinand, toppet skallesluger og stor skallesluger af hankøn fra den 10. april til den 21. maj.«

8 I årene 1998 til 2001 tillod Ministeriet for Land- og Skovbrug regelmæssigt, at der i medfør af jagtdekretet blev udstedt tilladelser til forårsjagt på alle eller nogle af de ovennævnte arter.

Ålandsøerne

9 Artikel 20, stk. 1 og 2, i regionslov for Åland nr. 31 af 5. juli 1985 om jagt i regionen Åland (Jaktlag för landskapet Åland 5.7.1985/31), som ændret ved regionslov nr. 68/1995 og nr. 46/1999 (herefter »regionslov nr. 31«) bestemmer:

»Efter høring af jagtforeningerne kan regionen Ålands myndigheder ved regionsdekret træffe nærmere bestemmelser om, hvilke vildtarter der kan jages, hvilke perioder af året der kan drives jagt på disse arter, og hvor jagt er tilladt, samt om de øvrige betingelser, der gælder for jagt på de enkelte arter. Med forbehold af de i stk. 2 og 3, anførte undtagelser er jagt på disse fuglearter ikke tilladt under deres træk til redebygningsstedet, i yngletiden eller mens ungerne er afhængige af moderen.

I mangel af nogen anden tilfredsstillende løsning kan regionen Ålands myndigheder udstede tilladelse til i en bestemt periode mellem den 15. marts og den 25. maj at jage edderfugl, fløjsand. troldand, hvinand, toppet skallesluger, stor skallesluger, havlit og skovsneppe i mindre mængder [...]«

10 I perioden fra den 1. september til den 31. december er jagt af følgende arter tilladt i regionen Åland: troldand, hvinand, havlit, stor skallesluger, toppet skallesluger og skovsneppe.

11 I årene 1998 til 2001 tillod regionen Ålands myndigheder, at der blev udstedt tilladelser til forårsjagt på samtlige eller visse af de i artikel 20, stk. 2, i regionslov nr. 31 nævnte arter.

Sagens faktiske omstændigheder og den administrative procedure

12 I 1995 og 1996 modtog Kommissionen klager vedrørende forårsjagt på fugle i Finland og fremsendte derfor den 19. februar 1998 en åbningsskrivelse til Republikken Finland, hvori den konstaterede at denne medlemsstat i strid med direktivets artikel 7, stk. 4, tillod forårsjagt på det finske fastland og Ålandsøerne på visse af de i bilag II til direktivet nævnte vilde vandfuglearter i deres yngletid. Ifølge Kommissionen var betingelserne for at anvende undtagelsen i direktivets artikel 9, stk. 1, litra c), ikke opfyldt. I åbningsskrivelsen anførte Kommissionen navnlig, at kriterierne om, at der ikke findes »nogen anden tilfredsstillende løsning«, og om »mindre mængder« ikke var opfyldt.

13 Da Kommissionen ikke var tilfreds med svaret på åbningsskrivelsen, fremsendte den den 28. april 1999 en begrundet udtalelse til Republikken Finland, hvori den i det væsentlige gentog klagepunkterne i åbningsskrivelsen og anmodede medlemsstaten om at træffe de nødvendige foranstaltninger for at efterkomme den begrundede udtalelse inden for en frist på to måneder fra dens meddelelse.

14 Den finske regering besvarede den begrundede udtalelse ved skrivelse af 21. juni 1999 og af 30. marts 2001.

15 Efter at have vurderet de finske myndigheders svar fremsatte Kommissionen den 25. juli 2001 en supplerende begrundet udtalelse, hvori den fastholdt sin tidligere opfattelse.

16 Da Republikken Finland i sit svar på den supplerende begrundede udtalelse var af den opfattelse, at betingelserne for at anvende undtagelsen i direktivets artikel 9, stk. 1, litra c), var opfyldt, har Kommissionen besluttet at anlægge denne sag.

Om søgsmålet

17 Kommissionen har medgivet, at forårsjagt som fritidsinteresse kan anses for en »fornuftig anvendelse« i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i direktivets artikel 9, stk. 1, litra c), men har gjort gældende, at i det foreliggende tilfælde opfylder en sådan form for jagt hverken betingelsen om, at der ikke findes nogen anden tilfredsstillende løsning eller betingelsen om indfangning af fugle i mindre mængder.

Betingelsen om, at der ikke findes nogen anden tilfredsstillende løsning

Parternes argumenter

18 Kommissionen har anført, at med hensyn til de i sagen omhandlede vilde fuglearter findes der både på det finske fastland og på Ålandsøerne andre tilfredsstillende løsninger end forårsjagt. Under henvisning til en undersøgelse fremlagt af

Republikken Finland, har Kommissionen gjort gældende, at alle eller næsten alle de arter, der kan jages om foråret, almindeligvis også findes om efteråret i de områder, hvor der drives forårsjagt. Forårsjagt på edderfugl, hvinand, stor skallesluger og troldand kan således ikke begrundes med, at disse arter ikke findes i nævnte områder om efteråret.

19 Kommissionen har derimod medgivet, at det ikke synes realistisk muligt at jage havlit om efteråret i de regioner, hvor der drives jagt om foråret.

20 Hvad angår toppet skallesluger og fløjsand er der tale om fugle, som det i et vist omfang kan være vanskeligere at jage om efteråret.

21 Under alle omstændigheder finder Kommissionen hvad angår jagt på de tre arter, som er nævnt i denne doms præmis 19 og 20, at efterårsjagt på disse arter, selv i mindre mængder end hvad der jages om foråret, samt »jagt på andre vandfuglearter, der forefindes om efteråret« udgør en anden tilfredsstillende løsning, som kan erstatte forårsjagten. Disse tre arter er således ikke genstand for en særlig anvendelse, som forhindrer, at de kan erstattes af en anden vildtart i samme område. Havlit kan f.eks. erstattes af gråand, krikand og pibeand. Subsidiært har Kommissionen anført, at det må være muligt at tillade forårsjagt på vandfugle, der ikke findes om efteråret, såfremt de øvrige betingelser i direktivets artikel 9, stk. 1, litra c), er opfyldt.

22 Den finske regering har anført, at der ikke er nogen anden tilfredsstillende løsning til erstatning for forårsjagten, således som den aktuelt gennemføres i Finland. I denne forbindelse har regeringen, for hver art, der er omfattet af traktatbrudssøgsmålet, anført årsagerne til, at en sådan løsning ikke kan komme i betragtning.

23 Regeringen har gjort gældende, at der på det finske fastland siden foråret 2001 reelt kun har været drevet forårsjagt på havlit, edderfugl og stor skallesluger. Hvad angår Ålandsøerne kan alle de i denne doms præmis 5 nævnte arter jages der om foråret.

24 Hvad angår edderfugle har den finske regering anført, at de kompetente myndigheder på grundlag af den dokumention, som var til deres rådighed, har vurderet, at forårsjagt på denne art er nødvendig i visse geografiske områder, eftersom fugle af denne art ikke findes i så tilstrækkeligt store mængder om efteråret, at de må jages. De edderfugle, som findes i de nævnte områder om efteråret, er af hunkøn eller er unger født samme år. Desuden er der tale om en fugleart, som bygger rede på det finske område, og det er således af hensyn til disse fugles redebygning, at jægere skyder mindre rovdyr i de pågældende områder.

25 Hvad angår hvinand og troldand er jagt på disse arter ikke mulig om efteråret, idet fuglene på denne årstid samler sig i store grupper hovedsageligt helt op til mere end 50 meter fra kysten. Rækkevidden af de karabiner, som anvendes til fuglejagt, er nemlig kun højst 35 meter, og af sikkerhedshensyn er det ikke tilladt at anvende geværer. Desuden hører hvinanden til de fuglearter, der bygger reder i et hul, og derfor har brug for menneskeskabte redesteder. I praksis bliver størstedelen af

redestederne etableret af jægerne. Jagten har derfor relevans for fuglenes reproduktion.

26 Med hensyn til forårsjagt på stor skallesluger kan denne i det væsentlige begrundes med, at den er nødvendig for at sikre etableringen af menneskeskabte reder, der er strengt nødvendige for denne arts reproduktion, og som navnlig etableres af jægere.

27 Hvad angår havlit, fløjlsand og toppet skallesluger har den finske regering gjort gældende, at jagt på disse arter ikke er mulig om efteråret, da der på denne årstid ikke findes en tilstrækkelig mængde fugle til, at de kan jages i de geografiske områder, hvor forårsjagt er tilladt.

28 Endelig har den finske regering bestridt Kommissionens argument, hvorefter kriteriet om, at der ikke findes nogen anden tilfredsstillende løsning, ikke er opfyldt, når forårsjagt på en vandfugleart med rimelighed kan erstattes med jagt på en anden art om efteråret. I denne forbindelse har regeringen fremhævet, at Kommissionens argumentation ikke harmonerer med direktivet, som tager udgangspunkt i hver art, og som desuden forudser beskyttelse per fugleart. I øvrigt kan det ikke kræves, at jagt på en art skal erstatte jagt på en anden art uden en undersøgelse af, hvilken betydning øget jagt på den første art har for dennes beskyttelse.

Domstolens bemærkninger

29 I henhold til direktivets artikel 7, stk. 1, kan de arter, der er opregnet i direktivets bilag II, jages i overensstemmelse med den nationale lovgivning. Artikel 7, stk. 4,

bestemmer dog, at medlemsstaterne især skal drage omsorg for, at de arter, som omfattes af jagtlovgivningen, hverken jages i redetiden eller i de forskellige faser af yngletiden.

30 I det foreliggende tilfælde henhører de arter, som er omhandlet i denne tvist, og som er nævnt i denne doms præmis 5, under de i foregående præmis nævnte to bestemmelser. Det er imidlertid ubestridt, at de forårsjagtperioder, der gælder i Finland, svarer til disse arters yngleperioder. Det følger derfor af direktivets artikel 7, stk. 4, at disse arter ikke må jages i de pågældende perioder.

31 Ikke desto mindre giver direktivets artikel 9, stk. 1, litra c), mulighed for undtagelsesvist og under overholdelse af de betingelser, der er fastsat i bestemmelsen, at tillade jagt af de arter, der er anført i direktivets bilag II, i de perioder, der er opregnet i direktivets artikel 7, stk. 4, og dermed i redetiden eller i de forskellige faser af yngletiden (jf. i denne retning dom af 16.10.2003, sag C-182/02, Ligue pour la protection des oiseaux m.fl., Sml. I, s. 12105, præmis 9-11, og af 9.6.2005, sag C-135/04, Kommissionen mod Spanien, Sml. I, s. 5269, præmis 17).

32 En af de betingelser, der skal være opfyldt for at tillade en sådan jagt i medfør af direktivets artikel 9, stk. 1, litra c), er betingelsen om, at der ikke findes nogen anden tilfredsstillende løsning (jf. dommen i sagen Ligue pour la protection des oiseaux m.fl., præmis 15, og dommen i sagen Kommissionen mod Spanien, præmis 18).

33 Denne betingelse kan imidlertid ikke anses for opfyldt, når den jagtperiode, der er indledt på grundlag af en undtagelse, unødvendigt falder sammen med de tidsrum, i hvilke der efter direktivets ordning skal sørges for en særlig beskyttelse. Denne betingelse er navnlig ikke opfyldt, såfremt den foranstaltning, der tillader jagt på grundlag af en undtagelse, kun havde til formål at forlænge jagtperioden for visse fuglearter på områder, hvor disse arter allerede befinder sig i de jagtperioder, der er fastsat i overensstemmelse med direktivets artikel 7 (jf. dommen i sagen Ligue pour la protection des oiseaux m.fl., præmis 16, og dommen i sagen Kommissionen mod Spanien, præmis 19).

34 Hvad angår forårsjagt på de syv fugletyper, der er nævnt i denne doms præmis 5, må det indledningsvis konstateres, at som det fremgår af akterne i den foreliggende sag og den finske regerings oplysninger, var det udelukkende havlit, edderfugl og stor skallesluger, som kunne jages på det finske fastland, da fristen i den supplerende begrundede udtalelse udløb. Derimod kunne disse syv fugletyper alle jages på Ålandsøerne. Det følger heraf, at alene havlit, edderfugl og stor skallesluger kunne jages om foråret både på det finske fastland og på Ålandsøerne.

35 Med hensyn til edderfugl bemærkes, at det fremgår af en ornitologisk undersøgelse foretaget af Riista ja kalatalouden tutkimuslaitos (forskningsinstitut for vildt- og fiskeri), som parterne har henvist til (herefter »undersøgelsen«), at en ikke ubetydelig mængde fugle af denne art fra efterårets begyndelse befinder sig på de områder, hvor der drives forårsjagt. Den finske regerings argument om, at fugle af denne art, som findes i de pågældende områder om efteråret, er hunfugle eller unger født samme år, støttes ikke af noget bevis, hvilket regeringen i øvrigt har medgivet. Endelig bemærkes, at selv om jægerne ganske vist udfører en aktivitet, der er nyttig for forvaltningen af det naturlige miljø, idet de om foråret jager mindre rovdyr, således at edderfuglens redebygning kan give de bedste resultater, fremgår det ikke, at en sådan aktivitet kun kan iværksættes, hvis jagt på edderfugle bliver tilladt om foråret.

36 Herefter kan det ikke anses for godtgjort, at forårsjagt på edderfugle, der undtagelsesvis tillades, opfylder betingelsen i direktivets artikel 9, stk. 1, litra c), hvorefter der ikke må findes nogen anden tilfredsstillende løsning.

37 Hvad angår hvinand og troldand er det ubestridt, at disse arter om efteråret findes i visse mængder på de områder, hvor der drives forårsjagt. Desuden fremgår det af undersøgelsen, at 36-37% af eksemplarer af disse fuglearter om efteråret befinder sig mindre end 50 meter fra kysten. I øvrigt præciseres det i undersøgelsen, at den oplyste procentdel af fugle er et resultat af optællinger foretaget fra en båd i bevægelse og afspejler situationen på et bestemt tidspunkt. Jagt er derimod en aktivitet, der forløber over tid, og hvor jægeren venter på, at fuglene bevæger sig et andet sted hen. Ifølge undersøgelsen er det derfor muligt, at antallet af fugle, som kan jages fra kysten, er større end det antal, man nåede frem til ved disse optællinger.

38 Hvad navnlig angår hvinand kan det tiltrædes, at jægerne ved at etablere redesteder under forårsjagttiden udøver en aktivitet, der er nyttig for denne arts reproduktion, men det kan derimod ikke lægges til grund, at en sådan aktivitet kun kan udøves, såfremt det er tilladt at jage denne fugleart om foråret.

39 Under disse omstændigheder må det fastslås, at den finske regering ikke har ført bevis for, at forårsjagt på hvinand og troldand opfylder betingelsen i direktivets artikel 9, stk. 1, litra c), om at der ikke findes nogen anden tilfredsstillende løsning.

40 Med hensyn til forårsjagt på stor skallesluger, der i det væsentlige kan begrundes med, at den er nødvendig for at sikre etableringen af menneskeskabte reder, der er strengt nødvendige for denne arts reproduktion, og som navnlig etableres af jægere, er det tilstrækkeligt at henvise til denne doms præmis 38 og 39.

41 Hvad angår toppet skallesluger og fløjlsand bemærkes, at den finske regering uden at føre bevis for sine påstande, blot har anført, at jagt på disse arter ikke er mulig om efteråret, da der på denne årstid ikke findes en tilstrækkelig mængde fugle til, at de kan jages i de geografiske områder, hvor forårsjagt er tilladt. Imidlertid fremgår det af undersøgelsen, at disse to arter findes på Ålandsøerne i det mindste en del af efteråret, dog i mærkbart mindre mængder end om foråret.

42 Det må således fastslås, at det ikke er godtgjort, at forårsjagt på toppet skallesluger og fløjlsand opfylder betingelsen i direktivets artikel 9, stk. 1, litra c), hvorefter der ikke findes nogen anden tilfredsstillende løsning.

43 Hvad endelig angår havlit — en art som Kommissionen uheldigvis har undladt at nævne udtrykkeligt i stævningens påstande, selv om Kommissionen i stævningen specifikt har kritiseret den sagsøgte medlemsstat for at have tilladt forårsjagt på denne art, uden at betingelsen om, at der ikke findes nogen anden tilfredsstillende løsning, var opfyldt — er det ubestridt, at denne art ikke kan jages om efteråret i de geografiske områder, hvor forårsjagt er tilladt.

44 I denne forbindelse bemærkes, at en foranstaltning, som består i at tillade efterårsjagt eller endog forårsjagt på andre vandfuglearter, der findes i de nævnte områder, i stedet for at tillade forårsjagt på havlit, ikke kan anses for en anden tilfredsstillende løsning i henhold til direktivets artikel 9, stk. 1, litra c). Med en sådan løsning ville man nemlig risikere at tømme denne bestemmelse for indhold, i det mindste delvist, idet denne løsning ville gøre det muligt at forbyde jagt på visse fuglearter i bestemte områder, selv om jagt i mindre mængder per definition ikke vil kunne indebære en fare for opretholdelsen af bestanden på et tilfredsstillende niveau, hvorfor en sådan jagt kan udgøre en fornuftig anvendelse af disse arter (jf. i denne retning dommen i sagen Ligue pour la protection des oiseaux m.fl., præmis 17). Medmindre det antages, at alle fuglearter er ligeværdige i relation til jagt, ville nævnte løsning under alle omstændigheder desuden være kilde til retlig usikkerhed, eftersom det ikke fremgår af den relevante lovgivning, på hvilket grundlag det skal vurderes, om jagt på en given art kan erstatte jagt på en anden art.

45 Det følger heraf, at forårsjagt på havlit opfylder betingelsen i direktivets artikel 9, stk. 1, litra c), om, at der ikke findes nogen anden tilfredsstillende løsning.

46 Henset til det ovenfor anførte må Kommissionens klagepunkt, hvorefter forårsjagt på edderfugl, hvinand, toppet skallesluger, stor skallesluger, fløjlsand og troldand ikke opfylder betingelsen i direktivets artikel 9, stk. 1, litra c), om, at der ikke findes nogen anden tilfredsstillende løsning, tiltrædes.

Betingelsen om indfangning af fugle i mindre mængder

Parternes argumenter

47 Kommissionen har anført, at ifølge ORNIS-udvalget, skal ved »mindre mængder« forstås en mængde, der er mindre end 1% af den samlede årlige dødelighed af den berørte bestand for de arter, det er forbudt at jage, og ca. 1% for de arter, det er tilladt at jage.

48 Hvad angår jagt på edderfugl, stor skallesluger, toppet skallesluger, fløjlsand og troldand, har Republikken Finland dog ikke overholdt betingelsen om jagt »i mindre mængder« i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i direktivets artikel 9, stk. 1, litra c). Derimod er denne betingelse opfyldt for havlit.

49 Den finske regering har anerkendt, at betingelsen ikke var opfyldt for edderfugl, stor skallesluger, toppet skallesluger og fløjlsand.

50 Derimod har den finske regering oplyst, at i forårsjagtperioden i 2001 blev 1 461 hvinænder og 2 585 troldænder nedlagt. Når man sammenligner disse tal med arternes årlige dødelighedsprocent, opnås en andel på 0,8% for hvinænder og på 1,2% for troldænder. Begge disse arter opfylder således den afgørende betingelse,

som ORNIS-udvalget har opstillet, dvs. at antallet af nedlagte fugle skal svare til ca. 1% af artens årlige dødelighedsprocent. Desuden har opgørelser vedrørende bestanden af disse arter vist en forøgelse af disse fugles antal.

Domstolens bemærkninger

51 Det bemærkes, at jagt kun kan tillades i medfør af direktivets artikel 9, stk. 1, litra c), såfremt den omfatter visse fugle i mindre mængder (jf. dommen i sagen Ligue pour la protection des oiseaux m.fl., præmis 15).

52 I den foreliggende sag er det ikke bestridt, at betingelsen om, at jagten kun må vedrøre indfangning i mindre mængder, ikke er blevet overholdt for så vidt angår edderfugl, stor skallesluger, toppet skallesluger og fløjlsand. Herefter skal det alene undersøges, om denne betingelse er opfyldt for hvinand og troldand.

53 I denne forbindelse er der i Kommissionens rapport af 24. november 1993 med overskriften: »Anden rapport om gennemførelsen af direktiv 79/409/EØF om beskyttelse af vilde fugle« (KOM(93) 572 endelig) anført, at i overensstemmelse med ORNIS-udvalgets arbejde er »mindre mængder« en indfangning, der er mindre end

1% af den samlede årlige dødelighed af den berørte bestand (gennemsnitsværdi) for de arter, der ikke må jages, og en indfangning i størrelsesordenen 1% for de arter, der må jages. Ved »den berørte bestand« forstås for så vidt angår trækfuglearter bestanden i de regioner, hvorfra de fleste trækfugle der passerer den region, hvor denne undtagelse gælder under dennes anvendelsesperiode, kommer.

54 Selv om kriteriet om mindre mængder, således som det er udformet af ORNIS-udvalget, ikke er retligt bindende, kan Domstolen i det foreliggende tilfælde, som følge af den videnskabelige autoritet, som ORNIS-udvalgets udtalelser har, og da der ikke er fremlagt videnskabeligt bevis herimod, anvende det som referencegrundlag for vurderingen af, om den sagsøgte medlemsstat har overholdt betingelsen i direktivets artikel 9, stk. 1, litra c), om, at indfangningen af de pågældende fugle skal ske i mindre mængder (jf. bl.a. dom af 9.12.2004, sag C-79/03, Kommissionen mod Spanien, Sml. I, s. 11619, præmis 41).

55 Det er godtgjort, at 1 461 hvinænder og 2 585 troldænder blev indfanget på Ålandsøerne i foråret 2001. Desuden fremgår det af sagen, at indfangningen i foråret af 1 758 hvinænder og 2 208 troldænder ifølge ORNIS-udvalget svarer til 1% af den samlede årlige dødelighed for disse berørte bestande og derfor opfylder betingelsen om, at indfangningerne skal ske i mindre mængder, således som denne betingelse defineres af udvalget.

56 Det fremgår således, at antallet af hvinænder indfanget på Ålandsøerne på tidspunktet for udløbet af den supplerende begrundede udtalelse lå under den tærskel for mindre mængder, som ORNIS-udvalget har fastsat.

57 Hvad angår troldand svarede det indfangede antal fugle til mindre end 1,2% af den samlede årlige dødelighed for den berørte bestand. Henset til den omstændighed dels at »mindre mængder« ifølge ORNIS-udvalget er enhver indfangning i størrelsesordenen 1% af den samlede årlige dødelighed af den berørte bestand for de arter, der må jages, såsom troldand, dels at det er ubestridt, at troldandebestanden var voksende, må det antages, at antallet af troldænder indfanget på Ålandsøerne ikke oversteg den tærskel for mindre mængder, som ORNIS-udvalget har fastsat.

58 Det følger heraf, at man på tidspunktet for udløbet af fristen i den supplerende begrundede udtalelse overholdt betingelsen om, at forårsjagt på hvinand og troldand kun må omfatte indfangning af fugle i mindre mængder.

59 Det følger af det ovenfor anførte, at Kommissionens klagepunkt, hvorefter forårsjagten på edderfugl, stor skallesluger, toppet skallesluger og fløjlsand, ikke overholder betingelsen i direktivets artikel 9, stk. 1, litra c), om indfangning af fugle i mindre mængder, kan tiltrædes.

60 Følgelig må det fastslås, at Republikken Finland har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til nævnte direktiv, for så vidt som den ikke inden for rammerne af forårsjagten på vandfugle på det finske fastland og i regionen Åland har godtgjort

— at betingelsen i direktivets artikel 9, stk. 1, litra c), for at anvende en undtagelse, hvorefter der ikke må findes nogen anden tilfredsstillende løsning end forårsjagt, var opfyldt for edderfugl, hvinand, toppet skallesluger, stor skallesluger, fløjlsand og troldand, eller

— at betingelsen i nævnte bestemmelse for at anvende en undtagelse, hvorefter jagten kun må omfatte indfangning af fugle i mindre mængder, var opfyldt for edderfugl, stor skallesluger, toppet skallesluger og fløjlsand.

61 I øvrigt frifindes Republikken Finland.

Sagens omkostninger

62 I henhold til procesreglementets artikel 69, stk. 2, pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger, hvis der er nedlagt påstand herom. Da Kommissionen har nedlagt påstand om, at Republikken Finland tilpligtes at betale sagens omkostninger, og da denne delvis har tabt sagen, bør det pålægges den at betale sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser udtaler og bestemmer Domstolen (Anden Afdeling):

1) **Republikken Finland har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til Rådets direktiv 79/409/EØF af 2. april 1979 om beskyttelse af vilde fugle, som ændret ved akten vedrørende vilkårene for Republikken Østrigs, Repu-**

blikken Finlands og Kongeriget Sveriges tiltrædelse og tilpasningerne af de traktater, der danner grundlag for Den Europæiske Union, for så vidt som den ikke inden for rammerne af forårsjagten på vandfugle på det finske fastland og i regionen Åland har godtgjort

— **at betingelsen i direktivets artikel 9, stk. 1, litra c), for at anvende en undtagelse, hvorefter der ikke må findes nogen anden tilfredsstillende løsning end forårsjagt, var opfyldt for edderfugl, hvinand, toppet skallesluger, stor skallesluger, fløjlsand og troldand, eller**

— **at betingelsen i samme bestemmelse for at anvende en undtagelse, hvorefter jagten kun må omfatte indfangning af fugle i mindre mængder, var opfyldt for edderfugl, stor skallesluger, toppet skallesluger og fløjlsand.**

2) **I øvrigt frifindes Republikken Finland.**

3) **Republikken Finland betaler sagens omkostninger.**

Underskrifter